

De Slenken in de oorlogsjaren

De mij vaak gestelde vraag waar de naoorlogse Slenken vandaan komen, heeft mij doen besluiten de wederwaardigheden van dit ras in de oorlog eens op papier te zetten.

De Groninger Slenk heeft van het begin van deze eeuw af tot in het begin van de dertiger jaren een bloeiperiode beleefd. In mijn jeugd was Nijmegen, waar ik woonde een echte Slenkenstad, omdat in de oude stad de zolders in de huizen erg geschikt waren voor het houden en laten vliegen van Slenken. Vooral de Gelderse Slenken maakten toen veel opgang. Het was ook een lust deze te zien werken op een hoogte van ongeveer een meter boven de Waal om dan al „springend” te stijgen en daarna „zwemmend” en „zeilend” het slag te bereiken. Die Slenken waren smal en lang met ranke halzen en staarten als waskommen. Zittend maakte de hals een sidderende beweging. Als tentoonstellingsduif waren deze Slenken ongeschikt, omdat hun „werkwaliteit” de waarde bepaalde. „Spochten”, d.w.z. vliegen als een normale duif en „blazen” werd niet geaccepteerd. Door de komst van de telefoon- en elektriciteitsdraden zowel in de stad als daarbuiten werd ook de animo voor deze Gelderse Slenken minder en dat maakte de introductie van de Groninger Slenk wat gemakkelijker, al geschiedde dit niet abrupt, maar geleidelijk.

De Gelderse Slenken waren dan ook in 1940 praktisch uitgestorven, althans door kruising met de Groninger Slenk zo verbasterd, dat van een apart ras niet meer gesproken kon worden. Trouwens ook de belangstelling voor de Groninger Slenk was in de jaren 1930-'40 achteruit gegaan. Het was namelijk het vliegen dat de liefhebber maakte en niet de tentoonstellingskooi, want in vergelijking met andere sierduivenrassen was de Slenk niet spectaculair genoeg.

Toen de vliegmogelijkheden afnamen, waren er in 1940 eigenlijk nog maar een twintig speciaalfokkers van de Slenk overgebleven. Dadelijk na de bezetting van ons land moesten alle geringde duiven worden geregistreerd en de ongeringde moesten worden afgemaakt. Een Duitse soldaat met een agent van politie waren met de controle belast. In het broedseizoen 1941 werden de ringen genoteerd en als er na het seizoen nog ringen waren overgebleven dan moesten die worden ingeleverd.

Bij beschikking van augustus '42 moesten alle duiven worden afgeslacht. Zes liefhebbers mochten ieder acht Slenken voor het behoud van het ras naa het sierduivenpark van de heer Spruyt in

Gouda sturen. Het spreekt vanzelf dat deze maatregel op hevige weerstand stuitte.

Nu was er een geluk bij een ongeluk, namelijk in augustus was het fokseizoen nog niet helemaal voorbij. Sommige duiven hadden hun ring in de nestpan verloren, andere waren — hoewel nog niet geringd — zo groot, dat ze zonder de ouders met geweekte erwten konden worden grootgebracht. Aan deze toevaligheid dankt het ras zijn voortbestaan. Pestman uit Groningen had nog een roodspaar offer en een geelspar duivin achtergehouden, die in 1943 en '44 nog voor 6 nakomelingen zorgden, waaronder merkwaardig genoeg geel en rood. Verder waren er nog een zestiental Slenken bijzes andere fokkers overgebleven. Van de duiven in Spruyts sierduivencen-

trum is echter niets overgebleven. Na enkele weken brak al paratyphus uit en die deed alle Slenken sneuvelen op een geelbleke duivin na, die na de bevrijding echter geen nakomelingen meer heeft gegeven.

Het is natuurlijk wel mogelijk, dat enkele andere liefhebbers zich in het begin aan de registratie onttrokken hebben, zodat nog meer onbekende Slenken de oorlog zijn doorgekomen, maar daarvan is mij niets bekend. Wel zijn er pogingen aangewend om meer ongeringde duiven de oorlog door te krijgen, maar die hebben gefaald, voornamelijk door een te „gehorige” behuizing. Van de mij bekende overgebleven exemplaren stammen dan ook m.i. alle nu bestaande Slenken af.

MR. C. J. VAN DER HOEVEN

Poedervorming bij duiven

Wie slechts één of twee duiven heeft, bijv. een paar tortelduiven in de huiskamer, die zal van poedervorming nimmer of nauwelijks iets bespeuren. Indien men echter de dieren in de handen pakt, dan ziet men dat het gehele verenkleed bedekt is met een dun laagje poeder. Gaat men een groot aantal duiven onderbrengen in een geheel afgesloten ruimte, dan zal men spoedig ervaren, dat na verloop van tijd alles met een dunne laag poeder is bedekt.

Wat een fokker van rasduiven reeds jarenlang heeft ervaren, is voor een beginnening in onze sport een volkomen verrassing. Over het ontstaan van dit poeder en het doel ervan is in onze duivenboeken nauwelijks iets te lezen. Vele duivenrassen hebben van dit poeder grote hoeveelheden op hun veren, andere naar verhouding weinig. Men ziet zo op het oog bijna niets van poedervorming als men enkele dieren heeft. Maar geef ze eens badwater. Na het baden is het water bedekt met een witte waas.

Poedervorming is een zeer natuurlijke zaak bij duiven. De meeste duiven zijn goede vliegers, het is dus noodzakelijk dat ze een goed aanliggende bevedering bezitten. Deze veren mogen niet doornat worden, anders kan de vogel niet vliegen. Het poeder moet ze daarvoor beschermen, zodoende bezitten alle duiven een poederlaag.

Het menselijk oog is niet in staat de uiterst kleine deeltjes van het duivenpoeder te zien. Ze hebben namelijk een

doorsnee van 1/10.000 mm. Alleen een geheel poederoppervlak kan men waarnemen. Enkele veren produceren deze kleine poederdeeltjes. Zij zorgen er voor, dat de duif voldoende beschutting krijgt tegen koude en vocht.

Maar niet alleen poeder geeft voldoende bescherming, bij de staart is nog een klier die een vette substantie kan afscheiden. Dit vet gebruikt de vogel om zijn veren te poetsen. Na het baden zien we dus een dunne laag poeder en vet op het badwater. Pak eens een duif in uw handen. U zult merken dat de bevedering enigszins vet aanvoelt.

Zoals we reeds opmerkten, zal een fokker, die zijn dieren gedurende de zomer in een volière heeft, nauwelijks iets merken van dat poeder. Bij een overwintering in een gesloten ruimte, bijv. een trainafdeling, komt daarin spoedig verandering. De kleine poederdeeltjes waaien niet weg, maar bedekken alles met een dunne waas.

Dit poeder is niet geheel onschadelijk voor de mens. De stofdelen kunnen in de longen terecht komen. Vooral liefhebbers die een grote collectie dieren bezitten is het aan te raden een stofmasker te dragen bij het schoonmaken van de hokken. Sommige fokkers hebben zelfs last van het stof in de ogen, een goede stofbril zoals motorrijders die gebruiken kan hier uitkomst bieden!

(Uit „Deutscher Kleintier-Züchter” — Vert. Joh. Wolters)